

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoP/32/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4617206202
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4617206202.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka, vo veci starostlivosti súdu maloleté dieťa: M. O., nar. XX.X.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, bytom u matky, dieťa rodičov: matka - O. F., nar. XX.X.XXXX trvale bytom H., M. N. XXXX/B, zast. BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., IČO: 36 833 533, advokátskou kanceláriou so sídlom Bratislava, Hviezdoslavovo námestie 25 a otec - M. O. B. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXXXX O., Y. Z. XX, X L., zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Petra Baňáková, s.r.o., IČO: 50 686 241, so sídlom Nitra, Vinohradnícka 29, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Topoľčany zo dňa 22. mája 2019, č. k. 10P/145/2017-424, v spojení s opravným uznesením zo dňa 14. júna 2019, č. k. 10P/145/2017-469, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v časti (prvého) výroku, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie m e n í tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Topoľčany (ako súd prvej inštancie v zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len "CSP" a § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len "CMP") uznesením zo dňa 22. mája 2019, č. k. 10P/145/2017-424, v spojení s opravným uznesením zo dňa 14.06.2019, č. k. 10P/145/2017-469 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým (prvým výrokom) uložil matke maloletej Jolie O. O. F., nar. XX.XX.XXXX povinnosť zdržať sa zverejňovania a rozširovania podobizne maloletej M. O., nar. XX.XX.XXXX na verejnosti do dovŕšenia osemnásteho roku veku maloletej a súčasne všetky už rozšírené podobizne maloletej M. O., nar. XX.XX.XXXX na verejnosti zmazať a odstrániť. Druhým výrokom návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd zníži jeho vyživovaciu povinnosť voči maloletej M. O. zo sumy 500 eur mesačne na sumu 250 eur mesačne až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod spisovou značkou 10P/145/2017 zamietol. V texte ďalej len „napadnuté uznesenie“.

2. V odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že na súde sa pod spisovou značkou 10P/145/2017 vedie konanie o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k mal. M. O., aktuálne bolo pojednávanie odročené na neurčito, z dôvodu vykonania dôkazov dožiadaním do cudziny. Dňa 15.5.2019 bol súdu doručený návrh otca, ktorým sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, a to uloženia povinnosti matke maloletej zdržať sa zverejňovania podobizne maloletej. Tento návrh doplnil podaním doručeným súdu dňa 16.5.2019 tak, že žiadal, aby súd, okrem toho, uložil matke aj povinnosť doteraz zverejnené podobizne maloletej na verejnosti zmazať a odstrániť.

3. Návrh otec zdôvodnil tým, že svojim podaním zo dňa 26.2.2018 vyjadril jednoznačný nesúhlas s publikovaním fotografií maloletej na verejnosti, predovšetkým na sociálnych sieťach, opätovne svoj

nesúhlas vyjadril aj na pojednávaní dňa 11.4.2019, súčasne tak urobil aj e-mailom, ktorý zaslal matke maloletej dňa 13.4.2019 a následne aj 15.4.2019. Z dôkazov, ktoré k návrhu priložil, a to snímok obrazovky z instagramového účtu matky v počte 7 kusov, ktoré vyhotovil dňa 13.5.2019, vyplýva, že matka napriek jeho opakovaným žiadam fotografie maloletej neodstránila a tieto sú naďalej zverejnené a dostupné na jej instagramovom účte. Neodkladnosť návrhu vidí predovšetkým v tom, že zo strany matky dochádza k neustálemu porušovaniu jeho rodičovských práv ako aj osobnostných práv maloletej. Instagramový účet matky má vyše 200.000 nasledovateľov - followerov, pri takomto "publiku" a množstve ľudí, ktorí si môžu prezerať fotografie maloletej v prípade ich zverejnenia nejde o bežnú vec, ktorú by matka maloletej mohla rozhodnúť sama bez jeho súhlasu. Do pozornosti súdu dáva predovšetkým tri fotografie, na ktorých sú matka aj maloletá obnažené. To, čo sa môže javiť ako vhodné a dobré pre výkon práce modelky, ktorou matka je, určite nie je vhodné pre maloletú, matka si zjavne neuvedomuje následky svojho konania, zverejňovaním fotografií maloletej neberie ohľad na dieťa, ale sleduje len svoje záujmy. Zverejňovanie fotografií maloletej je podstatná vec týkajúca sa dieťaťa, teda na zverejnenie fotografií je potrebný súhlas obidvoch rodičov, a keďže on s konaním matky nesúhlasí, pričom matka aj napriek jeho vyjadrenému nesúhlasu naďalej pokračuje v publikovaní fotografií maloletej, navrhol rozhodnúť neodkladným opatrením.

4. Dňa 15.5.2019 bol súdu doručený aj návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal, aby súd do právoplatného skončenia konania vo veci samej znížil jeho doteraz rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 11P/40/2016 zo dňa 22.3.2016 určenú vyživovaciu povinnosť na maloletú M. O. zo sumy 500 eur mesačne na sumu 250 eur mesačne. Návrh zdôvodnil tým, že v súčasnosti už zďaleka nedosahuje také príjmy, aké dosahoval v minulosti, pracuje naďalej ako model v troch agentúrach, jeho čistý priemerný mesačný príjem je vo výške 1.851 eur, jeho mesačné náklady vrátane platieb výživného predstavujú sumu 2.097,50 eura a asi 1000 eur mesačne sú náklady na cestovné za maloletou (letenky a prenájom vozidla). Nevlastní žiaden hnutel'ny ani nehnuteľný majetok, býva v prenajatom byte, prepravuje sa mestskou hromadnou dopravou. Doposiaľ určené výživné platí, aj keď jeho momentálna finančná situácia mu ďalej neumožňuje podieľať sa na výžive maloletej takouto sumou.

5. Súd po oboznámení s návrhmi, obsahom spisu a pripojeného spisu sp. zn. 11P/40/2016 zistil, že mal. M. O. sa narodila dňa 13.5.2013 z mimomanželského vzťahu rodičov, tunajší súd rozsudkom sp. zn. 11P/40/2016 zo dňa 22.3.2016 schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok, otca zaviazal platením výživného v sume 500 eur mesačne s účinnosťou od 1.3.2016 vždy do 25-eho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, upravil styk otca s maloletou tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý nepárny týždeň v čase od stredy od 10,00 hod. do nedele do 15,00 hod, počas letných prázdnin každý rok od 1.8. od 10,00 hod. do 31.8. do 15,00 hod., počas vianočných sviatkov každý rok od 27.12. od 10,00 hod. do 8.1. do 15,00 hod. s tým, že si maloletú prevezme a matke ju odovzdá vždy v mieste bydliska maloletej, matka je povinná dieťa na styk s otcom riadne pripraviť.

6. Otec sa návrhom doručeným súdu dňa 2.11.2017 pôvodne domáhal, aby súd uložil matke maloletej povinnosť poskytovať mu informácie o maloletej, v priebehu konania upravil návrh tak, že sa domáhal, aby súd rozhodol tak, že: 1. uloží matke výchovné opatrenia a to napomenutie a povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu, 2. určí nad výchovou maloletej dohľad, 3. zníži jeho vyživovaciu povinnosť na mal. M. zo sumy 500 eur na sumu 250 eur mesačne s účinnosťou od 1.4.2019, 4. zmení rozsah jeho stretávania s maloletou tak, že bude oprávnený stretávať sa s ňou každý nepárny týždeň od stredy od 13,00 hod. do 15,00 hod., počas letných prázdnin podľa doterajšej úpravy, každý nepárny rok počas vianočných sviatkov od 23.12. od 13,00 hod. do 30.12 do 15,00 hod. a každý párný rok počas vianočných sviatkov od 30.12. od 10,00 hod. do 8.1. do 15,00 hod. s tým, že maloleté dieťa si každý nepárny týždeň prevezme a odovzdá matke v mieste bydliska maloletej a počas realizácie styku počas sviatkov a prázdnin bude matka povinná odovzdať mu maloletú na letisku v N. alebo vo S. - Z., 5. uloží matke povinnosť umožniť skype komunikáciu medzi ním a maloletou každý deň od 18,00 hod. do 19,00 hod. a povinnosť informovať ho jedenkrát do týždňa o školských výsledkoch a zdravotnom stave maloletej ako aj o ďalších dôležitých skutočnostiach týkajúcich sa maloletej.

7. Konštatoval, že súd vo veci samej doposiaľ nerozhodol, vo veci zatiaľ vykonal dokazovanie výsluchom rodičov na pojednávaní a pojednávanie odročil za účelom vykonania dôkazov dožiadaním do cudziny.

8. Súd prvej inštancie s poukazom na uznesenie ÚS SR z 23. januára 2013 sp. zn. IV. ÚS 46/2013 a § 35 zák. č. 36/2005 Z.z. uviedol, že je toho názoru, že návrh otca je dôvodný, pretože aj podľa súdu zverejňovanie fotografií maloletej na sociálnych sieťach na účte matky, ktorý je verejne prístupný, nie je bežnou vecou, o ktorej môže rozhodnúť ten rodič, ktorý má maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Otec preukázal, že matka má na jej instagramovom účte 200.000 sledovateľov, že na tomto účte zverejňuje okrem svojich aj fotky maloletej M., pričom niektoré z nich sú intímnejšej povahy, preukázal tiež, že matke nedal súhlas na zverejňovanie fotografií maloletej, a že s ich zverejňovaním nesúhlasí.

9. Maloletá samotná nemôže vzhľadom na jej vek posúdiť vhodnosť alebo nevhodnosť zverejňovania jej podobizne, má právo na ochranu jej osobnostných práv. Zverejňovanie jej podobizne v tak širokom rozsahu, v akom sa to deje na instagramovom účte jej matky si nepochybne vyžaduje súhlas aj druhého rodiča, ktorý v tomto prípade nebol daný, otec jasne deklaroval na pojednávaní aj viacerými oznámeniami matke, že so zverejňovaním fotografií maloletej nesúhlasí. Podľa názoru súdu je v tomto prípade dočasne potrebné upraviť pomery mal. M. tak, aby jej fotografie boli čím skôr odstránené z verejného priestoru a aby matka s ich zverejňovaním nepokračovala.

10. Čo sa týka druhého návrhu otca, ktorým sa domáhal, aby súd neodkladným opatrením znížil jeho výživovaciú povinnosť voči maloletej, považoval ho za nedôvodný, pretože predovšetkým nebolo na prospech maloletého dieťaťa a tiež preto, že otec nepreukázal naliehavý právny záujem na takomto opatrení. Rozhodnutie o výživnom a jeho výške bude možné vykonať až po dokazovaní vykonanom vo veci samej.

11. O náhrade trov konania si súd prvej inštancie vymienil rozhodovať v rozhodnutí vo veci samej.

12. Svoje rozhodnutie prvoinštančný súd právne odôvodnil podľa ustanovení § 324 ods. 1, 2, CSP, § 360 ods. 1, 2, § 361, § 365 ods. 1, 2, § 367 ods. 1-4 a § 366 CMP.

13. Proti tomuto uzneseniu v časti výroku o nariadenom neodkladnom opatrení podala matka maloletého dieťaťa v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom poukázala na to, že právo zhotoviť a zverejniť podobizeň maloletej je nesporne obsahom rodičovského práva. Je prirodzená a „bežná vec“ fotografovať svoje dieťa a zároveň obsahom vhodných fotografií slobodne publikovať na osobnom účte na sociálnej sieti. Súd napadnutým rozhodnutím nespravodlivo odňal toto rodičovské právo matke, ktorá riadne a nepretržite zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletú, a zároveň otca, ktorý svoje právo styku s maloletou realizuje len príležitostne, privilegoval právom ďalej slobodne a bez obmedzenia zverejňovať fotografie maloletej. Obaja rodičia sú verejne známi a skutočnosť, že majú zriadené osobné účty na sociálnych sieťach za účelom komunikácie s okolitým svetom a zdieľania svojho života im bola obom dobre známe ešte pred narodením maloletej. Doposiaľ obaja rovnako a rovnocenne realizovali právo publikovať fotografie maloletej, pričom sa po tom, ako prestali žiť v spoločnej domácnosti, spoločne dohodli len na tom, že maloletú nebudú zverejňovať na fotografiách spolu s ich prípadnými novými partnermi, čo doteraz obaja aj rešpektovali.

14. Poukázala na účet otca na sociálnej sieti instagram, kde aktuálne eviduje 150.000 sledovateľov. Tento účet je verejný, čo znamená, že prezeranie ním publikovaných fotografií maloletej je umožnené nielen 150.000 sledovateľom, ale i komukoľvek, kto nie je prihlásený a zaregistrovaný na instagrame. Práve touto skutočnosťou - rozsahom „publika“ - otec zdôvodňoval neodkladnosť návrhu a potrebu ochrany osobnostných práv maloletej a jeho rodičovských práv, keď otec v návrhu uviedol, že publikovanie fotiek maloletej pred takýmto početným „publikom“ nie je „bežná vec“, o ktorej môže každý z rodičov rozhodovať sám - bez súhlasu druhého rodiča. Napriek tomu otec na svojom účte zverejňuje svojvoľne a bez jej osobitného súhlasu podobizne maloletej (ilustratívne dôkazy v prílohe tohto podania a dňa 12.03.2017 dokonca publikoval fotografiu, kde má maloletá odhalené bradavky). Túto fotografiu nevmazal, ani keď ho upozornila na jej absolútnu nevhodnosť a požiadala o jej vymazanie.

15. Na jej instagramovom účte nie je zverejnená žiadna taká fotografia maloletej, ktorá by svojím obsahom porušovala všeobecné zmluvné podmienky sociálnej siete instagram, nakoľko publikovanie takejto fotografie by samotný instagram nepovolil. V rámci týchto podmienok platí, že instagram nepovolí obrázky, nahoty, fotky, videa a digitálne vytvorený obsah, ktorý znázorňuje sexuálny styk, genitálie a detailné zábery celkom odhaleného pozadia, pričom výnimkou nie sú ani fotky bradaviek.

16. Rovnako tak považovala za absolútne neprimerané a nijako neodôvodnené uloženie uvedeného neodkladného opatrenia s účinnosťou do dovŕšenia osemnásteho roku veku maloletej, a to aj s ohľadom na skutočnosť, že svoj účet na instagrame si môže zriadiť sama maloletá po dovŕšení jej 13. roku veku (vyplýva zo všeobecných podmienok).

17. Podotkla tiež, že zákaz publikovať spoločné fotografie s maloletou uložený len jednému z rodičov, hoci takéto fotografie publikujú obaja rodičia, je nezmyselný a súčasne aj v rozpore s princípom rovnosti. Otec uviedol, že nariadenie neodkladného opatrenia žiada z dôvodu ochrany maloletej, ktorá vzhľadom na svoj vek nemôže posúdiť vhodnosť a nevhodnosť zverejňovania jej podobizne. Sledovaný cieľ sa však nariadeným neodkladným opatrením určite nedosiahne, nakoľko fotografie maloletej publikované na profile otca zostanú a nové budú otcom ďalej a ďalej zverejňované. Tento aspekt efektivity mal súd posudzovať ešte pred vydaním neodkladného opatrenia, pričom prvostupňový súd sa touto otázkou vôbec nezaoberal.

18. Súd ju tiež v rozpore s princípom proporcionality absolútne neprimeraným spôsobom obmedzil na rodičovských právach na 12 rokov, napriek tomu, že otec sám aktívne zverejňujúci vyslovene nevhodné fotografie s maloletou, nijako hodnoverne neosvedčil skutočnosti odôvodňujúce potrebu až 12-ročnej neodkladnej úpravy pomerov.

19. Nariadením neodkladného opatrenia, ktorým jej súd uložil povinnosť zdržať sa zverejňovania a rozširovania podobizne maloletej na verejnosti do dovŕšenia jej osemnásteho roku veku, a súčasne všetky už rozšírené podobizne maloletej zmazať a odstrániť, súd spôsobil značnú nerovnováhu vo výkone rodičovských práv medzi rodičmi. Situácia, ktorá v dôsledku uvedeného rozhodnutia súdu vznikla je absurdná a krajne nemravná, nakoľko otec - len sporadicky realizujúci výkon styk s maloletou, môže publikovať fotografie maloletej a matka, ktorá osobne, podľa svojho najlepšieho svedomia a presvedčenia sústavne realizuje výchovu a výživu maloletej, už nemôže zdieľať maloletú na svojom osobnom účte, a je nútená takto predstierať, že je bezdetná a vlastne ani nie je matkou.

20. Otec neosvedčil naliehavosť potreby vydania neodkladného opatrenia. V návrhu predložil len niekoľko fotografií a žiadal odstrániť všetky, teda aj tie, ktoré nepredložil. Súd takto rozhodol o fotografiách, ktoré ani nevidel a vytvoril nevykonateľné rozhodnutie, pretože nie je z neho zrejmé, ktoré konkrétne fotografie treba zmazať. Namietala aj nevykonateľnosť napadnutého rozhodnutia. K odvolaniu pripojila 5ks screenshotov fotiek, na ktorých je maloletá s tvrdením, že ide o fotky zverejnené na účte otca.

21. K odvolaniu matky sa vyjadril otec maloletého uvádzajúc, že skutočnosť, že obaja rodičia sú známymi osobami, resp. že boli známymi osobami ešte pred narodením maloletej, ešte neopravňuje matku na publikovanie podobizny maloletej na verejnosti bez súhlasu otca. Matka maloletej nikdy nevyjadrila otcovi maloletej svoj nesúhlas s publikovaním podobizny maloletej. Otcom zverejnené fotografie neukazujú maloletú tak, aby ju bolo možné rozpoznať. Ide o fotografie, na ktorých nie je vidieť jej tvár a tiež ide o zábery zobrazujúce maloletej chrbát, prípadne z boku, kedy ju nie je možné identifikovať. Fotografie, ktoré zachytávajú jej tvár sú fotografiami kedy maloletá v nízkom veku a naviac medzi časom došlo k ich odstráneniu z instagramového účtu otca. Ide o rodičovské práva, ktoré sú matkou porušované. Matka nerešpektuje súdom uložený zákaz zverejňovania a povinnosť zmazania fotografií. Otec bol dokonca nútený podať návrh na výkon rozhodnutia. Otec maloletej nepublikuje a ani nemá záujem publikovať podobiznu maloletej, a preto nie je dôvod, aby mu súdom bol uložený zákaz publikovania podobizny maloletej. Nejde o obmedzenie rodičovských práv pokiaľ súd rozhoduje o podstatnej veci týkajúcej sa výkonu rodičovských práv. Súd poskytuje ochranu práv ako i záujmom maloletej a nie matke. Otec maloletej dostatočne osvedčil naliehavosť potreby vydania neodkladného opatrenia s čím sa stotožnil aj súd prvého stupňa, keď návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel. Z mnohých matkou publikovaných videí a fotografií je možné „získať“ veľké množstvo informácií a detailov o živote maloletej M.. Kde a ako býva, kde, ako a kedy trávi dovolenku, atď. Uvedené informácie o súkromnom živote maloletej považoval za viac ako citlivé, o ktorých cudzie osoby nemajú mať prečo vedieť.

22. Matka maloletú bez súhlasu otca „využíva“ na propagáciu rôznych produktov a ich reklamu. Maloletá sa tak bez svojho vedomia ocitá v reklame cez instagramový účet svojej matky. Je bežné, že takéto zverejnenie otvárania darčiekov a označenie konkrétnej značky na videu, ktoré zverejňuje matka, je

platenou spoluprácou. Z predloženého videa teda vyplýva, že matka núti maloletú pracovať a zarába prostredníctvom nej, resp. videí, na ktorých je maloletá spolu s produktami detských značiek. Uvedené sa pochopiteľne deje bez súhlasu otca. Naliehavosť záujmu na vydaní, resp. na potvrdení už vydaného neodkladného opatrenia je i týmto konaním matky preukázaná. Súkromie maloletej a jej ochrana nie je nič, na čom by matka maloletej mala záujem.

23. K odvolaniu a vyjadreniu rodičov sa kolízny opatrovník nevyjadril.

24. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote oprávnená osoba - matka mal. dieťaťa (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 2 a § 357 písm. d/ CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že keďže neboli splnené podmienky pre potvrdenie, ani na zrušenie napadnutého uznesenia bolo potrebné ho podľa § 388 CSP zmeniť a návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť.

25.1. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

25.2. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

25.3. Podľa § 361 CMP súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

25.4. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

25.5. V zmysle § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

25.6. V ustanovení § 325 ods. 2 pod písm. a) až h) zákon demonštratívne vymenúva možné obsahy neodkladných opatrení.

25.7. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

25.8. Podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa pri všetkých akciách týkajúcich sa detí, či už podniknutých verejnými alebo súkromnými inštitúciami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnyimi orgánmi alebo zákonodarnými zbormi, najlepšie záujmy dieťaťa musia byť prvoradé.

25.9. Podľa § 35 zák. č. 36/2005 Z.z., o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vystaňovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

26. Dočasný charakter neodkladného opatrenia umožňuje, že pred jeho nariadením nemusí súd dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre vydanie rozhodnutia vo veci samej. To však neznamená, že súd môže vydať neodkladné opatrenie len na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností dôležitých pre prijatie záveru o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Nariadenie neodkladného opatrenia je podľa zákonných predpokladov prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy, že tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, že táto dočasná úprava je potrebná, že sa v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav a že sa neprimeraným spôsobom nezasahuje do

právných vzťahov medzi účastníkmi (účastník nie je obmedzený spôsobom neprimeraným povahy veci). Cieľom neodkladného opatrenia je dočasná úprava pomerov účastníkov konania s cieľom umožniť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej. Takéto rozhodnutie je dočasné a neprejudikuje výsledok konania pred súdom. Zmyslom predbežného opatrenia je teda poskytnúť dočasnú ochranu účastníkovi a zabrániť zhoršovaniu jeho postavenia. Prítom musí byť aspoň osvedčené, že existuje určité právo na ochranu domáhajúceho sa subjektu a že toto právo môže byť ohrozené alebo narušené a na jeho ochranu je neodkladné opatrenie potrebné. Nad rámec zákonných dôvodov prípustnosti nariadenia neodkladného opatrenia (ak je bezodkladne potrebné upraviť pomery alebo, že exekúcia bude ohrozená) umožňuje nariadiť neodkladné opatrenie aj v prípade, že to vyžaduje verejný záujem. Pojem potreba bezodkladnej úpravy pomerov treba vykladať tak, že bez tejto úpravy vzťahov súdom by účastníkovi hrozila ťažko napravitelná ujma.

27. Odvolací súd uvádza, že v tejto veci je podstatou spornosti pohľadov rodičov na zverejňovanie obrazových podobizní spoločného maloletého dieťaťa na rôznych internetových sociálnych sieťach (ďalej používané vo význame internetový verejný priestor alebo len „verejný priestor“, v tomto prípade bol identifikovaný Instagram). Z pohľadu prístupnosti je možné rozlišovať uzavretý verejný priestor (t.j. „súkromný“ účet osoby s prístupom potvrdených nasledovateľov- followerov) a otvorený verejný priestor, ku ktorému má prístup každý, kto si prístup ku konkrétnemu účtu zabezpečí.

28. Odvolací súd uvádza, že k výkonu práv rodiča vo vzťahu k maloletému v informačnej dobe internetu zaiste patrí aj právo rodičov trvale, alebo dočasne zachytiť a tiež zverejniť podobizne maloletej osoby vo verejnom priestore. Tak, ako každé nakladanie s právami má svoje limity, tak aj rodičovské práva majú svoje limity, ktoré vzhľadom na rôznorodosť prípadov a príbehov nemožno paušalizovať. Ak by bol problém samotné zverejnenie podobizne maloletého dieťaťa rodičom vo verejnom priestore (paušálne), potom by zrejme (nielen na Slovensku) zanikol podstatný obsah verejného priestoru a zverejňovanie podobizní maloletých detí by nebolo možné zaradiť do katalógu oprávnení rodiča, čo zrejme nie je ani želané. Naopak, dôkazom všeobecnej akceptácie a „užívania“ tohto (rodičovského) práva je jeho rozšírenosť, čo do jeho užívania.

29. Na druhej strane existuje záujem dieťaťa a ochrana práv dieťaťa (najmä maloletého vo veku kedy sa nedokáže samo relevantne vyjadriť). Formovanie obsahu „záujmu“ dieťaťa je väčšmi doména rodičov a v krajných prípadoch povolaných orgánov. To, čo rodičia považujú za plne akceptovateľné, priam až vhodné, sa nemusí stretnúť s pochopením iných rodičov. Dokonca aj u rodičov toho istého dieťaťa, môže vzniknúť spor o vhodnosť a obsah záujmu konkrétneho dieťaťa. Formovanie obsahu záujmu dieťaťa je spojené so svetonázorom rodičov, výchovou, s prostredím, s ktorým sú konfrontovaní a pod. Taktiež nemožno povedať, že pohľad na záujem dieťaťa a obsah najlepšieho záujmu sa nemôže v čase meniť. Zmena pohľadu na vhodnosť určitého modelu vplyvu rodiča na dieťa je často krát zmenená v dôsledku zmeny jeho motivácie.

30. Odvolací súd uvádza, že otázka, či je v záujme dieťaťa byť jeho obrazovými podobizňami zverejnené najmä pri otvorenom verejnom priestore je otázkou, ktorá je podstatná. Podľa názoru odvolacieho súdu, ale podstatnosť nie je determinovaná, len napr. samotnou skutočnosťou zverejnenia obrazovej podobizne maloletého dieťaťa vo verejnom priestore, ale ide o kvalifikovaný obsah „podstatnosti“, ktorá je určovaná rozsahom, spôsobom a účelom zverejňovania. Ako príklad súd uvedie situáciu, kedy jeden z rodičov zverejní vo verejnom priestore jednu „zimnú“ (dieťa oblečené v zimnom oblečení) fotku maloletého spolu s rodičom, ktorá je „profilovou fotkou“ spoločného účtu. Iste môže niekto hľadať aj v takomto zverejnení ohrozenie záujmu maloletého dieťaťa (čo odvolací súd nevyklučuje z rôznych dôvodov), ale také dôvody hľadať izolovane veľmi ťažko. Inou situáciou môže byť zverejnenie jedinej fotky rodičom hraničiacej so zosmiešňovaním maloletého dieťaťa, alebo vystavovania ho posmechu spolužiakom a pod. Uvedené samozrejme súvisí so zásahom do osobnostných práv fyzickej osoby, kedy sú na mieste prostriedky ochrany osobnostných práv.

31. V tomto prípade ide o rodičov maloletého dieťaťa narodeného v roku 2013, ktorí obaja vykonávajú modelingovú činnosť pre rôzne agentúry v zahraničí. Otec je španielskym občanom a matka slovenskou občiankou. Otec verbalizoval svoj nesúhlas so zverejňovaním fotiek maloletej v podaní zo dňa 26.2.2018, ktoré adresoval súdu a taktiež na pojednávaní, pričom následne podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Z obsahu spisu nemožno mať pochybnosti o tom, že až do obdobia, kedy

nastala u rodičov (vedomá) odľuka s vôľou ďalej spolu nepokračovať, títo v užšom alebo širšom rozsahu zabezpečovali výchovu, resp. starostlivosť spoločne.

32. Odvolací súd zdôrazňuje, že potreba úpravy neodkladným opatrením musí byť naliehavá, čo v sebe zahŕňa najmä časové hľadisko potreby neodkladnej úpravy, ktorá musí prísť v správnom čase (v zásade bezodkladne). Ďalej musí ísť o potrebu nevyhnutnú, ktorá je určovaná samotnou podstatou hrozjacej ujmy na právach dotknutej osoby, ktorá sa ich dovoláva, alebo v prospech ktorej sa posudzujú. A napokon nariadené neodkladné opatrenie sa vyžaduje upraviť primerane tak, aby prostriedky a spôsoby jeho realizácie nevybočili z prijateľného, proporcionálneho rámca pomeru ohrozeného práva a následkov, ktoré hrozia úpravou neodkladným opatrením.

33. V tomto prípade otec prostriedkami ochrany rodičovských práv a ochrany záujmu maloletej navrhol zakázať matke zverejňovanie obrazových podobizní maloletej vo verejnom priestore. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je splnenie podmienky naliehavosti. Ak determinantom naliehavosti je „najlepší záujem“ dieťaťa, potom je treba zisťovať (osvedčovaný) obsah tohto záujmu. Obsahom býva spravidla trvajúci, stabilný a nerušený záujem dieťaťa. Tento formujú rodičia. Keďže nie je na mieste paušalizovať vhodnosť alebo nevhodnosť počinania matky, ktorá zverejnila a zverejňovala fotky maloletej, odvolací súd konštatuje, že vzhľadom na skutočnosť, že zverejňovanie fotiek matkou trvá už roky a obdobne tak realizoval svoje rodičovské práva otec maloletej, potom vyhodnocujúc spoločný najlepší záujem dieťaťa kreovaný rodičmi bol „nastavený“ minimálne do obdobia verbalizácie prvých nesúhlasných vyjadrení otca so zverejňovaním tak, že bolo bežnosťou v živote maloletej, že jej podobizne boli zverejňované vo verejnom priestore a táto bežnosť bola (minimálne konkludentne) otcom akceptovaná. Obdobne to platí aj opačne. Z uvedeného vyplýva, že pri zmene názoru otca na uvedené počinanie matky v priebehu tohto konania musela byť zmena názoru určovaná zmenou jeho motivácie. Zmena motivácie ale nebola dostatočne zdôvodnená a bez ďalšieho nemôže zakladať naliehavosť nariadenia neodkladného opatrenia. Taktiež nebola dostatočne zdôvodnená nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia. Ujma ktorá hrozí tým, že maloleté dieťa je zverejňované vo verejnom priestore nebola otcom relevantne a účinne súdu vysvetlená. Do určitého momentu išlo o akceptovaný stav (z ktorého rezultuje zároveň akceptovateľnosť spoločného rodičovského prístupu k veci), pričom následne sa z počinania matky stala neakceptovateľná aktivita. Uvedená zmena bez podstatného dôvodu nemôže založiť podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v navrhovanom znení.

34. Odvolací súd na tomto mieste samozrejme neznemožňuje rodičovi domáhať sa súdnej ochrany, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, resp. súdnej ochrany pri zásahoch do osobnostných práv maloleteho dieťaťa, ktorého je zákonným zástupcom. Na účely nariadenia neodkladného opatrenia však splnené podmienky neboli.

35. O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

36. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP a § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).